

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det er et bærende led i et demokratisk samfund som det danske, at den enkelte borger har en rimelig grad af indsigt i de mekanismer og beslutningsprocesser, der ligger til grund for samfundets udvikling. At fastholde et folkestyret samfund, hvor den enkelte har reel indflydelse, nødvendiggør, at man uanset social baggrund har mulighed for at danne sig et billede af og en personlig holdning til tidens problemer og fællesskabets fremtid.

Mængden af viden, information og kravene til den enkelte accelererer i disse år som følge af udviklingen i samfundet. Alle samfundslivets områder er blevet mere komplicerede og dermed vanskeligere at overskue.

Alt tyder på, at tempoet i denne udvikling stadig vil blive øget. Teknologien gør stadig nye landvindinger, og befolkningens muligheder udvides på mangfoldige områder.

Men udviklingen medfører også, at der bliver større afstand i viden mellem den langtids- og den korttidsuddannede. Det giver lægmanden en urimelig position i forhold til eksperter, og det forstærker faren for, at eksperter kan monopolisere sin viden og sortere, hvilke informationer den øvrige befolkning skal delagtiggøres i.

Det er vigtigt at kunne anvende eksperterne, stille dem kvalificerede spørgsmål og forholde sig kritisk og holdningsmæssigt til deres svar. Mange debatter må nødvendigvis føres på et holdningsmæssigt og et teknisk plan på én og samme tid.

Men med den stadig skævre fordeling af den samlede kundskabsmængde sættes mange på forhånd uden for den offentlige diskussion, og dermed mindskes såvel deres engagement som deres mulighed for at forholde sig politisk til problemerne. Det virker hæmmende for en fortsat udvikling af et reelt demokratisk samfund i overensstemmelse med grundlovens ånd og med dansk politisk tradition.

Det er et paradoks, at vor viden i dag øges som aldrig før, og at informationsteknologien i bredeste

forstand udvikles i rivende fart, mens den enkelte får stadig sværere ved at overskue sin situation og forstå og tage stilling til større sammenhænge.

Det er uddannelsesreformens primære sigte at skaffe lønmodtagerne almen kompetence og derigennem give deltagerne større livskvalitet og personlig udvikling, således at demokratiet udbredes, uddybes og styrkes.

Uddannelsesreformen skal også forbedre befolkningens evne til at klare sig på et arbejdsmarked under stor forandring. Der vil i fremtiden komme en udvikling i de krav, der stilles til vores uddannelsesmæssige kvalifikationer i forhold til vores arbejde.

Også for det danske samfund som helhed vil der være behov for mere uddannelse. Vi lever af at sælge vores arbejdskraft. Det er det bedste råstof, som vi har. Derfor skal vi uddanne vores arbejdskraft så godt som muligt.

Der vil i de kommende år foregå betydelige forskydninger mellem forskellige erhvervssektorer. Vi er på vej ind i informations- og servicesamfundet, hvor det bliver helt nye produkter og serviceydelser, som skal produceres. Der vil blive stillet store krav til omstillingsevne og fornyelse overalt i arbejdslivet.

Også mellem de forskellige erhvervsgrupper og faggrupper vil der forekomme store forskydninger. Behovet for arbejdskraft med øget teknisk viden vil vokse. De kvalifikationer, som vil blive efterspurgt, vil komme til at gå på tværs af traditionel viden og faggrænser. Den teknologiske udvikling vil sammenholdt med nye former for arbejdsorganisering på længere sigt kræve en almen højnelse af uddannelsesniveaet for alle grupper af ansatte. Vi er på vej væk fra den stærke specialisering. Og vi er på vej over i en type arbejde, der vil være præget af vores evne til opgaveformulering og problemløsning i samarbejde med andre.

Hvis arbejdskraften skal klare denne store omstilling, og det gælder alle grupper på arbejdsmarkedet, så må der konstant uddannelse til. En del af opgaven løses af efteruddannelse og omskoling, en del løses i virksomhederne i form af mearbejderuddannelse.